

Оксана Вашуленко,

науковий співробітник відділу початкової освіти
Інституту педагогіки НАПН України;

Ірина Левченко,

учитель початкових класів

Ірпінської загальноосвітньої школи № 13

Київської обл.;

Захарченко Олена,

учитель початкових класів

Ірпінської загальноосвітньої школи № 13

Київської обл.

ВАРІАТИВНІСТЬ УРОКІВ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Відомо, що навчальний предмет «Літературне читання» – важливий навчальний предмет і одночасно – засіб навчання. Уміння і навички, які формуються на уроках літературного читання, є предметними й загальнонавчальними, вони є засобом опанування практично всіх навчальних предметів та забезпечують їх подальше засвоєння у наступних ланках загальноосвітньої школи.

Завдання уроків літературного читання:

- *пізнавально-інформаційні:* збагачення знань про історію нашої Батьківщини, про красу і багатство української мови, про природу, суспільне життя та ін.;

- *навчальні:* формування в учнів: повноцінної навички читання як базової у системі початкового навчання; умінь сприймати, розуміти, аналізувати й інтерпретувати літературні тексти різних видів із використанням початкових літературознавчих понять; прийомів самостійної роботи з дитячими книжками, довідковим матеріалом, умінь здійснювати пошук, добір інформації для вирішення навчально-пізнавальних завдань;

- *розвивальні:* розвиток мовлення учнів, творчої літературної діяльності школярів, уваги, мислення, пам'яті, спостережливості, вміння порівнювати,

узагальнювати, доводити, встановлювати причиново-наслідкові зв'язки, навичок самостійності і самоконтролю, уміння вчитися;

- *виховні*: прищеплення шанобливого ставлення до української культури, любові до рідного слова, сприяння естетичному розвитку дітей, формування у них соціальних, морально-етичних цінностей через художні образи літературних героїв; виховання потреби в систематичному читанні як засобів пізнання світу, самопізнання, загальнокультурного розвитку.

Зазначені завдання повинні реалізуватися в змісті й структурі кожного уроку комплексно. Особливості вивчення літературного твору, його навчальний, розвивальний і виховний потенціал зумовлюють варіативність методики та структури уроку літературного читання.

Структура уроку – це описова його форма, яка містить:

- мету (пізнавальну – засвоєння певної інформації з тексту; розвивальну – розвиток мовлення, пам'яті, уваги, спостережливості, творчих здібностей та ін.; виховну – виховання національної свідомості, кращих моральних якостей, естетичних смаків, любові до природи та ін.; навчальну – формулюється відповідно до вимог програми);

- матеріал до уроку;

- обладнання до уроку;

- хід уроку – структурні компоненти (етапи) уроку та орієнтовний зміст кожного уроку з урахуванням основних етапів опрацювання тексту.

Щоразу, готуючись до уроку, учитель обирає таку структуру уроку, яка відповідає меті уроку, враховує змістові та художні особливості певного твору, передбачає певні форми організації читацької діяльності учнів.

Правильний вибір структури уроку, дотримання послідовності його етапів, врахування етапів роботи над текстом твору та закономірностей сприймання учнями художнього твору, ефективного наповнення структурних компонентів уроку забезпечує якість і дієвість уроків літературного читання. Важливо пам'ятати, що уроки літературного читання не можуть проводитися за єдиним шаблоном. У структурі уроку не повинні повністю повторюватись

усі компоненти та етапи роботи над розумінням тексту. Важливо, щоб урок відповідав основним дидактичним і методичним вимогам, віковим можливостям дітей, вимогам програми. Найголовніше – ефективна робота учнів з текстом, співпраця вчителя і учнів, педагогічна творчість.

У структурі уроку літературного читання виокремлюють такі етапи.

1. Організація учнів до роботи. Психологічна підготовка учнів до роботи на уроці, до співпраці, створення атмосфери довіри та доброзичливості, перевірка готовності учнів та обладнання, швидке включення учнів у діловий ритм. Цей етап передбачає взаємне вітання вчителя і учнів, перевірку відвідування, зовнішнього стану приміщення, робочих місць, робочої пози та зовнішнього вигляду учнів, організацію уваги.

2. Перевірка домашнього завдання. Актуалізація опорних знань, умінь і навичок. Повторення, закріплення та розвиток знань, умінь, навичок і способів діяльності здобутих на попередньому уроці; актуалізація мовленнєвих умінь і навичок (з урахуванням змісту та лексики наступного матеріалу для вивчення); перевірка домашнього завдання.

3. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів. Повідомлення теми й мети уроку. Підготовка учнів до читання тексту. Проводиться з метою викликати в учнів інтерес до читання нового твору; повідомити нові, цікаві факти, уточнити чи поповнити знання й уявлення дітей про факти та події, які зображуються у творі; емоційно підготувати до сприймання твору.

Повідомлення мети уроку, яка визначається на основі пізнавальних, виховних та спеціальних навчальних завдань.

4. Сприймання та усвідомлення нового навчального матеріалу. У процесі організації роботи над твором варто дотримуватися такої послідовності опрацювання тексту:

- *підготовча* (мотиваційна і змістова) робота, спрямована на сприймання тексту учнями;

- *словникова робота* (у процесі опрацювання тексту словникова робота може проводитися до читання тексту, у процесі читання і після прочитання тексту);

- *первинне читання тексту вчителем* (цілісне сприймання) з метою ознайомлення зі змістом (перед читанням твору доцільно запропонувати учням конкретне завдання на розвиток уваги, пам'яті, виявлення почуттів, настрою тощо), відповіді на 1-2 запитання;

- *пояснення лексичного значення слів із прослуханого тексту за запитаннями дітей;*

- *первинний аналіз прослуханого твору* з метою виявлення в учнів розуміння змісту прочитаного вчителем тексту;

- *повторне читання тексту* для поглиблення сприймання;

- *аналітичне читання* (смісловий, структурний, художній аналіз тексту), що має практичну спрямованість і здійснюється на основі багаторазового перечитування;

- *удосконалення якостей читання, поглиблення розуміння тексту, розвиток пізнавального інтересу, розвиток творчих здібностей;*

- *висновок-узагальнення з прочитаного;*

- *виразне читання тексту.*

5. Творче застосування знань, умінь і способів діяльності. Творча робота на основі тексту: творчий переказ, словесне та графічне малювання, драматизація, інсценізація та ін.

6. Підсумок уроку. Організовується рефлексія навчально-пізнавальної діяльності – осмислення, самоаналіз своєї діяльності. Вчителю важливо не тільки дізнатися і зрозуміти емоційний стан учнів у кінці уроку, але й те, наскільки продуктивним для них був урок. Запропонуйте дітям закінчити висловлювання: «Я дізнався (дізналася) ...», «Я навчився (навчилася)...», «Я зрозумів (зрозуміла), що можу ...», «Я зумів (зуміла) ...», «Мені сподобалося ...», «Мене здивувало ...», «Мене зацікавило...», «Для мене стало новим ...», «Мені захотілося ...», «Мене надихнуло ...», «Я познайомився

(познайомилась) з ...», «Я намагаюся...», «У мене вийшло ...», «Я спробую ...», «Здійснилися мої очікування щодо...», «Я зрозумів (зрозуміла), що мені треба...» та ін.

7. Домашнє завдання. Забезпечення розуміння мети, змісту і способів виконання домашнього завдання. Перевірка відповідних записів.

Залежно від поставлених учителем цілей і завдань уроку можливо організувати різні варіанти уроків літературного читання. А саме:

- урок вивчення творів одного жанру;
- урок монографічного вивчення творчості письменника;
- урок інсценізація;
- урок з ігровим сюжетом (урок-подорож, урок-мандрівка тощо);
- урок-роздум;
- інтегрований урок;
- урок-діалог;
- урок розвитку літературно-творчих здібностей учнів;
- урок узагальнення знань;
- урок позакласного читання [2].

Тип уроку визначається поставленою метою, а шляхи досягнення мети можуть бути варіативними. Під час проведення уроків різних типів учитель застосовує певні методи, прийоми, форми організації читацької діяльності. Обираючи їх, слід враховувати специфіку тексту, мету і завдання уроку. Зауважимо, що недоцільно кілька уроків підряд використовувати ті самі методи, прийоми чи форми організації. Адже результативність читацької діяльності молодших школярів залежить від того, наскільки вона є емоційно і естетично привабливою для них. Отже, плануючи урок, учитель має добирати методи, прийоми і форми організації читацької діяльності, орієнтуючись на вік учнів, рівень їхньої підготовки, художні особливості літературного твору. Головним критерієм якості уроку є доцільність усіх його складових.

Пропонуємо орієнтовну розробку уроку літературного читання, у якій подано різні методи і прийоми, форми організації читацької діяльності учнів, спрямовані на підвищення результативності навчального процесу. Звертаємо Вашу увагу на те, що не обов'язково використовувати всі подані до уроку матеріали. Радимо скористатися тими, які відповідають індивідуальним і навчальним можливостям учнів вашого класу.

Тема. Травень розкинув квіти в діброві, килими стелить, трави шовкові.

Орієнтовна мета. Удосконалювати навичку правильного, виразного, свідомого читання; учити визначати тему твору, орієнтуватися в структурі тексту, знаходити в тексті яскраві образні слова; сприяти формуванню культури мовлення, збагаченню словникового запасу учнів; виховувати інтерес і любов до рідної природи.

Матеріал до уроку: О. Копиленко «Найвеселіший місяць».

Орієнтовне обладнання: таблиця складів; слова на картках для вправи «Упізнай слово з одного погляду»; таблиця «Читай плавно цілими словами»; портрет письменника О. Копиленка; репродукції картин Ю. Борсука «Пісня травня» (або «Травень»), І. Левітана «Квітучі яблуні», М. Комарова «Травневий мед»; запис музики А. Вівальді «Весна» (частина 1) з альбому «Пори року».

Форми організації навчальної діяльності: індивідуальна, парна, групова, фронтальна.

Орієнтовний зміст і види роботи.

I. Організація учнів до роботи.

Перевірка готовності до уроку, привітання.

Сонечко встало,
іде новий день.
Любі малята,
усім: «Добрий день!».

II. Перевірка домашнього завдання. Актуалізація опорних знань, умінь і навичок.

1) Розвиток мовленнєвого апарату й удосконалення навички читання.

Вправи для вироблення вмінь керувати диханням. (Відомо, що дихання безпосередньо пов'язане з паузами, а паузи диктуються змістом і, таким чином, членують потік мовлення на мовні такти. Часте набирання повітря під час читання створює недоречні паузи, а це впливає на красу мовлення. Дихання з широкими інтервалами заважає робити необхідні за змістом паузи під час читання й призводить до монотонного мовлення. Отже, дихання може відіграти відповідну роль у процесі читання лише за умови, якщо читець правильно ним керуватиме. Від правильного дихання залежить сила і рівномірність звучання мови, зміст і краса мовлення взагалі. Досягти цього можна за допомогою тренувальних вправ.)

Орієнтовні вправи:

«Гуси летять». Повільно і плавно змахувати руками, як гуси. Руки-крила на вдиху піднімати, на видиху опускати, вимовляючи «г-у-у-у» (5-10 разів).

«Лелека». Стоячи прямо, підняти руки в сторони, одну ногу зігнути в коліні, винести її вперед. Зафіксувати положення на кілька хвилин. Тримати рівновагу. На видиху опустити ногу і руки, тихо вимовляючи звук «ш-ш-ш-ш» (5-10 разів).

«У лісі». Уявіть, що ви заблукали в лісі. Зробіть вдих, на видиху вимовте звуки «а-у». Міняйте інтонацію і гучність. Повертайтеся ліворуч, праворуч.

Вправи для удосконалення навички читання.

❖ Робота з таблицею складів. (Під час роботи з таблицею перед учнями можна ставити різні завдання. Наприклад: учитель називає конкретну букву (буквосполучення), і говорить, як слід читати: стовпчиками чи рядочками, «ланцюжком» чи «хором», дівчаткам чи хлопчикам тощо.

Також можна читати склади з наростанням сили голосу, починаючи з найсильнішого звучання до найслабшого, змінюючи швидкість читання.

Зверніть увагу, що в таблиці можна подавати ті буквосполучення, які найчастіше зустрічаються в тексті, що буде опрацьовуватися на уроці.)

	А	О	У	И	І	Е
СЛ	СЛА	СЛО		СЛИ		СЛЕ
СЛ	АСЛ		УСЛ		ІСЛ	
ПЛ		ПЛО		ПЛИ	ПЛІ	
ПЛ	АПЛ	ОПЛ		ИПЛ		ЕПЛ
СН			СНУ		СНІ	
СН	АСН	ОСН	УСН	ИСН	ІСН	ЕСН
ТР		ТРО	ТРУ		ТРІ	
ТР	АТР			ИТР		ЕТР
ПР	ПРА				ПРІ	
ПР		ОПР	УПР	ИПР	ІПР	ЕПР
ЗД	ЗДА	ЗДО	ЗДУ		ЗДІ	ЗДЕ
ЗД	АЗД			ИЗД	ІЗД	ЕЗД
ПТ	ПТА	ПТО			ПТІ	ПТЕ
ПТ		ОПТ	УПТ	ИПТ		

❖ Вправа «Упізнай слово з одного погляду». (Значення цих вправ важко переоцінити, бо йдеться про формування навички сприймати, вхоплювати оком слово миттєво, блискавично. Слова потрібно записати на картках великими розбірливими літерами, щоб їх вільно читали учні з останньої партії. Відкриваємо послідовно кожну картку лише на певний час, причому по одній. Обов'язково нагадуємо учням, що вони повинні дуже уважно і швидко прочитати слово, а потім його назвати.)

весна

березень

квітень

травень

– Що об'єднує ці слова?

❖ Робота з таблицею «Читай плавно цілими словами». (Читання споріднених слів, записаних ланцюжком чи в стовпчик. Ця вправа одночасно допомагає вчити дітей читати цілими словами (правильність) і підвищувати швидкість читання. У силу того, що кожне наступне слово

містить (частково або повністю) попереднє, дитині немає необхідності читати все слово, потрібно лише причитувати «нову» частину, що відрізняється від попереднього слова. Виконання таких вправ сприяє підвищенню техніки читання. Те, що спільна для всіх слів частина слова виділена жирним шрифтом, допомагає учневі диференціювати вже прочитану і «нову» частину слова.)

– Правильно прочитайте слова, які записані на дошці.

трава
травень
травиця
травичка
травинка
травневий
травиночка
травиченька

– *Попрацюйте в парах.* Утворіть із кожним словом словосполучення.

– А тепер із цими словосполученнями складіть речення.

Вправи для розвитку уваги й логічного мислення.

– Прочитайте вголос словосполучення. Знайдіть серед них зайве.

Обґрунтуйте свій вибір.

2) *Перевірка домашнього завдання.*

3) *Підсумок перевірки.*

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Повідомлення теми і мети уроку.

1) Слухання й обговорення запису музичного твору А. Вівальді «Весна»(частина 1) з альбому «Пори року».

(Антоніо Вівальді за допомогою музики зумів майстерно передати почуття і настрій, пов'язані з приходом весни. Слухаючи композицію, серце наповнюється радістю, спокоєм і найпрекраснішими почуттями. Композитор у своїй чудовій музиці яскраво висловив прихід весни. Складається враження, що природа прокидається: ось капають бурульки, дзюрчить весняний струмочок, ніжний пролісок тягнеться до сонечка, співають пташки, іде теплий весняний дощик. Душа наповнюється теплом, світлом, добротою! Слухаєш ... і завмираєш ... Стільки прекрасного в цій композиції!)

– Які почуття викликала у вас ця музика?

– Яку пору року, на вашу думку, зобразив композитор у своєму творі?

– Сьогодні ми будемо читати про найвеселіший місяць весни.

Спробуйте здогадатися, про який саме.

Попрацюйте в групах. Розгляньте картину сучасного українського художника Юрія Борсука поміркуйте й обговоріть у групі, який місяць весни зобразив на ній художник? Доведіть свою відповідь. (Назва картини закрита.)

– Що допомогло вам здогадатися, що на картині художник зобразив весну в травні?

– Які почуття вас охоплювали, коли ви розглядали картину?

– Які кольори використав художник?

– Які кольори переважають на картині?

– Яку ви б назвали цю картину?

– Опишіть картину.

– Композитори передають весняний стан природи за допомогою музики, художники – з допомогою фарб. А письменники?

2) Повідомлення теми і мети уроку.

– Сьогодні ми будемо читати прекрасні твори про місяць травень.

Травень – чарівний місяць буяння життя в природі, веселковості барв, справжнього тепла, надій на гарний урожай та на кращу долю. Повітря напоєне пахощами бузку, земля завітчана жовтогарячими килимами кульбаб та лісовими озерцями ніжних конвалій, а на тлі голубого неба горять рожево-білі свічки каштанів.

Назвали місяць так тому, що трави особливо буйно ростуть у цей період. Ще його називали пісенником і громовиком. Піснями висловлювали люди свою радість із приводу розквіту зеленої природи і вшановували весняні громи, що були особливо жаданими в цьому місяці, бо з ними приходили дощі й тепло.

Усюди, у лісах, на полях і біля обійсть, розливаються солов'їні трелі, чудернацькі посвисти шпаків, безтурботне кування зозуль. Нерідко в цей час можна почути й лункі перекоти грому.

Травень – місяць буяння трав, квітів, сонячних променів і ніжних почуттів. Саме тому він вважається одним з найпоетичніших місяців, красу якого змальовано в багатьох картинах художників і творах письменників.

Травень немов нагадує нам: поспішайте на милуватися красою весняного дивоцвіту, бо вона нетривка й скороминуща. І це так, адже травнем завершується чудова пора року – весна.

IV. Сприймання та усвідомлення нового навчального матеріалу.

1) Поетична хвилинка. (Головне завдання поетичної хвилинки – створення емоційно-естетичної атмосфери, «занурення» в неї дітей. Така форма спільної творчої діяльності сприяє залученню всіх у читання віршів, долучає до світу поезії, розвиває почуття прекрасного.

Зауважимо, що до поетичної хвилинки потрібно готуватися заздалегідь. Вірші потрібно добирати або на певну тему, або одного автора і вчити напам'ять (чи просто готувати виразне читання) напередодні уроку, а то й раніше. Після декламування (читання) необхідно витримати паузу, а потім можна запропонувати дітям відповісти на деякі питання, поділитися враженнями, думками про прочитане і почуте.)

Орієнтовні вірші для поетичної хвилинки.

ТРАВЕНЬ

Я травень — сонця помічник,
я в сонця — сонячний двірник:
щоденно вранці на зорі
стрічаю сонце у дворі,
кажу до нього: — В добрий час,
ласкаво просимо до нас!

Я травень — місяць-килимар,
я ще вигадник і штукар:
луги вкриваю килимами,
дружу з бездомними птахами,
в зелених килимах густих
ліплю будиночки для них.

Оксана Сенатович

– Чому травень називає себе помічником сонця, килимарем, вигадником, штукарем?

– Які дії виконує травень, як жива істота?

– Які будиночки ліпить травень у густих килимах?

ТРАВЕНЬ

По травах шовкових,
лісах та дібровах
травень блукає,
на сопілці грає.

І де він проходить –
то там жито сходить,
у садочках пишно
розцвітають вишні.
В малих козенят,
веселих ягнят
прорізались трішки
молоденькі ріжки.

Коваленко Олена

– Яку картину ви б намалювали до цього вірша?

– А чим ще славний місяць травень ми прочитаємо в оповіданні Олександра Копиленка.

2) Актуалізація знань учнів про автора твору.

3) Робота із заголовком твору.

– Прочитайте заголовок твору. Як ви вважаєте, чому автор називає травень найвеселішим місяцем.

4) Читання оповідання вчителем.

– Чому, на думку автора, травень – найвеселіший місяць?

5) Словникова робота.

Учні вправляються у правильному читанні слів, визначених у підручнику. (*Зразок читання вчителем, самостійне читання учнями, голосне читання слів, читання у парах.*)

Пояснення незрозумілих слів.

6) Самостійне читання оповідання учнями.

7) Бесіда за змістом прочитаного.

– Від чийого імені ведеться розповідь в оповіданні?

– Які весняні картини описує автор?

– Що із прочитаного можна побачити, а що почути?

– Голоси яких птахів почув оповідач?

– У якого птаха найгучніший, чистий голос?

Фізкультхвилинка.

Крильця пташки розправляють,
(розвести руки в сторони)

їх до сонця підіймають.

(руки вгору, потягнутись)

Потім можна політати

і комашок поганяти.

(покрутитися, виконуючи рухи руками вгору та вниз)

На галявину злетілись,

там зернят вони наїлись.

(присісти)

Потім знову полетіли,

(рухи руками вгору та вниз)

у гніздечко швидко сіли.

(сісти на місця)

8) Вибіркове читання.

- Що автор розповів про соловейка? Прочитайте.
- Які порівняння в оповіданні використав автор?
- Знайдіть абзац, у якому описана кульбабка. Прочитайте опис кульбабки.
- Яку картину ви уявляєте, читаючи цей абзац?
- Прочитайте третій абзац. Яку картину ви уявили? Розкажіть.
- Доберіть з оповідання до слів назв предметів слова, що означають дію. *(Слова назви предметів записані на дошці.)*

жаби (що роблять?) –

іволга (що зробила?) –

зозуля (що зробила?) –

ластівки (що роблять?) –

кульбабка (що зробила?) –

хмара (що робить?) –

- *Позмагайтеся.* Хто швидше знайде в тексті речення, у яких є слова:

вітерець   співак   стріли   іволга   грім

- Закінчіть речення, словами з тексту.

Буйно піднімаються хліба, ...

Там, де сде парашутик, – ...

Загуркотів перший ...

9) Робота з репродукціями картин.

Опис картини І.І. Левітана «Квітучі яблуні».

(Перед глядачем постає яскравий, сонячний, весняний день в яблуневому саду. Молоді яблуньки ростуть у ньому стрункими рядами. Вони доглянуті, що свідчить про те, що про дерева піклуються. Дуже чітко художником виписано стовбури і молоді, міцні гілки яблунь.

Молодість дерев говорить про те, що цей сад ще довго-довго буде радувати своїм кольором і ароматом навесні, тінню - в спекотне літо й щедрим урожаєм - восени.

На задньому плані - невеликий, місцями похилений паркан, міцний, побудований зі зрубу будинок. Мабуть у ньому живе садівник, який дбайливо і вміло доглядає за садом. На передньому плані - дерев'яна лавка. Вона стоїть просто посеред саду, серед густої зеленої трави і весняних квітів. Хтось приходить у цей сад, сідає на цю лавку і вдихає аромат квітучих яблунь.

Від картини віє незвичайним світлом і теплом. М'яке сонячне світло, молода зелена травичка, ніжно-рожеві пелюстки яблуневого цвіту, блакитне небо – все це художник передав дуже гарно за допомогою фарб.)

Порівняння картин І.І. Левітана «Квітучі яблуні» і М.П. Комарова «Травневий мед».

10) Вправа «Палітра весни». Діти передають за допомогою пензлика і фарб різні кольори і відтінки весняної природи, не зображуючи ні квітів, ні листя. З кольорових мазків вийде своєрідна палітра весни.

V. Підсумок уроку.

- Назви прізвище автора, твір якого ми читали сьогодні на уроці.
- Цей твір вірш? Доведіть.

Метод «Мікрофон».

Сьогодні на уроці я .... (що робив? що робила?)

Я дізнався (дізналася) ...

Мені цікаво було ...

Мені сподобалось ...

Я хочу ...

– А я хочу побажати вам, щоб ця весна для вас була веселою, сонячною, радісною і щасливою.

VI. Домашнє завдання.

1. Навчитися виразно читати оповідання.
2. Дібрати приказки й прикмети про місяць травень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вашуленко О.В. Уроки літературного читання. 2 клас (частина II): метод. посібн. / О.В. Вашуленко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2014. – 208 с.
2. Савченко О.Я. Методика читання у початкових класах: Посіб. для вчителя. – К.: Освіта, 2007. – 334 с.
3. Савченко О.Я. Літературне читання: підруч. для 2 кл. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013. – 160 с.

Вашуленко О.В., Захарченко О.А., Левченко І.В. Варіативність уроків літературного читання.

У статті розкрито завдання уроків літературного читання в початковій школі; запропоновано різні типи уроків літературного читання; визначено їх структуру; запропоновано орієнтовну розробку уроку літературного читання, в якій подано різні методи, прийоми, форми організації читацької діяльності учнів, спрямовані на підвищення результативності навчального процесу, продемонстровано на прикладі інтеграцію різних видів мистецтв під час ознайомлення учнів з художнім твором.

Ключові слова: урок літературного читання; структура уроку; типи уроків; читацька діяльність, інтеграція різних видів мистецтв.

Вашуленко О.В., Захарченко Е.А., Левченко И.В. Вариативность уроков литературного чтения.

В статье раскрыты задачи уроков литературного чтения в начальной школе; предложены различные типы уроков литературного чтения; определена их структура; предложена ориентировочная разработка урока литературного чтения, в которой представлены различные методы, приемы, формы организации читательской деятельности учащихся, направленные на повышение результативности учебного процесса, продемонстрирована на примере интеграция различных видов искусств во время ознакомления учеников с художественным произведением.

Ключевые слова: урок литературного чтения; структура урока; типы уроков; читательская деятельность, интеграция различных видов искусств.

Для посилання:

Вашуленко О.В. Варіативність уроків літературного читання / О.В. Вашуленко, О.А. Захарченко, І.В. Левченко // Учитель початкової школи. – 2015. – № 4. – С. 27-31.